

Lis, anebo kombinaci s baličkou?

Chovatelé skotu, kteří sklízí zavadlou píci pomocí svinovacího lisu, stále častěji řeší základní otázku: Bude se zavadlá píce sklízet pomocí kombinace lisu s baličkou, anebo budou procesy lisování a ovíjení vzájemně časově oddělené? Abychom získali odpovědi přímo z praxe, navštívili jsme zemědělský podnik v jižních Čechách, který se touto technologií profesionálně zabývá.

Petr Beneš

Sídlí v obci Dolní Dvoriště a má název Agro Svoboda s. r. o. Firma vznikla v roce 2013 po rozdělení velké zemědělské firmy a nyní provozuje pět středisek, na

zervovanou píci v podobě balíků travní senáže. Samozřejmostí je šetrný přístup k půdě i k chovaným zvířatům, protože farma hospodář v ekologické oblasti a patří mezi ekologicky certifikované podniky.

Nasekávání hmoty provádí rovnou dvě žací trojkombinace se zeleným čtyřlístkem ve znaku: NovaCat X8 ED a NovaCat 8600 ED s traktory John Deere o výkonu 210, resp. 180 k. Přitom pracovníci využívají možnost demontáže prstových kondicionérů zpod rámu obou žacích kombinací. Na velkých, pravidelných pozemcích pracují obě kombinace společně. Menší, členité a svažité louky si rozdělí, a i v takových podmínkách zvládnou nasekat píci na šedesáti hektarech za den.

Oblíbené žací stroje

Žací stroje Pöttinger jsou v Agro Svoboda tak oblíbené, že se využívají i v menších záběrech: ve dvojkombinaci čelně a vzadu neseného stroje NovaCat 352 ED a NovaCat 301 F ED Alpha Motion, a specialistou na okraje luk či remízky je traktor s bočně neseným strojem NovaCat 350 H. Vlastnosti, které tito zkušení uživatelé na těchto žacích strojích oceňují, shrnul Ing. Pavel Svoboda mladší takto: „Líbí se nám dobře vyřešený rychlovýměnný systém nožů, kdy jde s jednou pákou bez dalšího nářadí snadno vyměnit každý nůž, ať se souprava nachází kdekoli. Také kvalita nožů je dobrá a výborně funguje i systém odlehčení žacích strojů, nastavení požadovaného přítlaču je parádní věc. Se stroji jsme celkově velice spokojeni.“

Vzápětí po posečení hmoty vyjíždějí na pozemek obrabeče. Ty vlastní Agro Svoboda rovněž čtyři, všechny od firmy Pöttinger. Ke třem neseným strojům přibyl v roce 2016 tažený obrabeč HIT 12.14 T. Tento největší model firmy Pöttinger je i přes svůj pracovní záběr 13,2 m stabilní, výkvy traktoru za jízdy se na něj nepřenáší a rotory kopírují terén tak, jak jej snímají jejich kolečka či podvozky obrabeče. Zároveň jsou obě poloviny udržovány ve své poloze bez narážení prstů do půdy působením dvou pístnic.

Obrabeč HIT 12.14 T pracuje s traktorem Deutz-Fahr o výkonu 88 kW/120 k. Obsluha využívá možnost nastavení sklonu rotorů, ale i funkce krajového obracení, kterou nabízí výrobce pro své velké obrabeče na přání. Se svým záběrem 12,7 m tento stroj razantně zvýšil produktivitu práce jednoho člověka – nahradí jeden a půl menšího traktoru. Přitom se během krátké chvíle nechá sklopit do transportní polohy, takže přesuny mezi pozemky probíhají rychle.

Pravidelné řádky, základ úspěchu

Pro shrnování se výborně osvědčují tři shrnovače Pöttinger, všechny se středovým formováním řádku. Největší model TOP 1252 C se čtyřmi rotory byl pořízen jako první. Druhým strojem je dvourotorový shrnovač se středovým formováním řádku Eurotop 762 C. A díky spokojenosti s kvalitou práce shrnovačů i s jejich spolehlivostí byl v roce 2017 pořízen ještě třetí typ, model TOP 962 C.



Po zkrácení píce pomocí nožů hmotu přebírají dva válce s dostatečně agresivním působením k tomu, aby zvládly spolehlivě založení jádra balíku. Poté spolehlivě zachytí hmotu i tři široké nekonečné pásy, které se postarají o její stlačení a zformování balíku do požadovaného tvaru
Foto Petr Beneš



Zemědělský podnik Agro Svoboda s. r. o. se stal prvním uživatelem kombinace lisu s baličkou od firmy Pöttinger v České republice. Stroj s označením Impress 155 VC Pro pomohl vyřešit celou řadu problémů se souběhem prací a nedostatkem pracovních sil, takže mechanizátor podniku Ing. Pavel Svoboda (vpravo) je s ním zcela spokojený. Dodavatelem je firma Agrozet České Budějovice a. s., zastoupená Davidem Tomanem
Foto Petr Beneš

nichž pracuje celoročně dvacítkou zaměstnanců, v sezóně 25. Ti se dohromady starají o 1200 hektarů trvalých travních porostů.

Z důvodu obtížných podmínek v okolním terénu, který se nachází v nadmořské výšce 550 až 700 metrů, se pracovníci podni-

Pöttinger má důvěru

V zajištění kvalitního krmiva na toto období firmě pomáhá rakouský výrobce Pöttinger. Stroje v charakteristické červené-žluté kombinaci barev slouží v podniku již patnáct let. „Jsme



Hned zpočátku překvapila kombinace lisu s ovíječkou na jednom podvozku Impress 155 VC Pro svou výkonností. Při sklizni senáže mají balíky o průměru 120 cm hmotnost nejméně 600 kg
Foto archiv

ku rozhodli věnovat tomu, co naopak jde nejlépe – chovu masného skotu. Základní stádo čítá 400 matek masných plemen.

Skot je chován na pastvinách, v zimním období je ustájen na čtyřech farmách a krměn kon-

spokojeni jak se stroji Pöttinger, tak i s poskytovaným servisem,“ řekl při naší návštěvě mechanizátor Ing. Pavel Svoboda. Díky tomu je v současnosti píce sklízena ucelenou linkou strojů této značky.



Sběrač lisů Impress VC Pro o šířce 2,3 m je tradičně řízený. Díky svému příčnému výkvnému uložení zajišťuje čistý a plynulý sběr píce z řádku. I velký objem těžkého materiálu je tou nejkratší možnou cestou hladce zakládán do prostoru plnicího rotoru
Foto Petr Beneš

„Všechny shrnovače Pöttinger nám produkují krásně pravidelné řádky,“ řekl spokojeně Ing. Pavel Svoboda mladší. Na největších pozemcích, které sekaly dvě trojkombinace společně, řadí shrnovač TOP 1252 C. Jeho velké rotory vždy s pěti kopírovacími kolečky citlivě vedou prsty hrabic nad terénem. Tento shrnovač má hydraulicky poháněné přední dva rotory a mechanicky poháněné zadní rotory. Na předních rotorech je možnost plynulé regulace pracovního záběru a na

řídici traktoru s lisem, kteří po poměrně dlouhou dobu chyběli v rostlinné výrobě, v níž se činnost musela zastavit.

Kvůli celkově složité organizaci práce se někdy úklid balíků nestihl. Z mnoha důvodů nebyla tato technologie vůbec ideální. Proto se část hmoty svázela senážními návěsy Jumbo 8000 L a Jumbo 8010 L.

Impress překvapil výkony

Při hledání možností k zefektivnění sklizně se pracovníci

Ještě včas před začátkem sezóny tak rozšířila strojový park podniku kombinace lisu s ovíječkou na jednom podvozku Impress 155 VC Pro. Po uvedení do provozu a krátkém zaškolení obsluhy se souprava s traktorem John Deere 7820 AutoQuad II pustila do práce.

Hned zpočátku překvapila svou výkonností, která je daná již velkou průchodností plnicího ústrojí. Při sklizni senáže mají balíky o průměru 120 cm hmotnost 600 kg. Přitom úspora pra-



Nasekávání hmoty provádí rovnou dvě žací trojkombinace Pöttinger: NovaCat X8 ED a NovaCat 8600 ED s traktory John Deere
Foto archiv

zadních pak variabilního nastavení šířky řádku.

Dva menší typy shrnovačů v pohodě zvládají menší pozemky. Jsou vybaveny také rotory o velkém průměru s propracovanými podvozky. Shrnovač TOP 962 C má podvozky rotorů se šesti kolečky. Důvody pro jeho pořízení jsou nasnadě: „Oproti největšímu shrnovači TOP 1252 C vyniká nový model TOP 962 C ještě lepší manévrovatelností, lepší svažovou dostupností, a je to vůbec velice šikovný stroj – jsem rád, že jsme ho pořídili,“ řekl mechanizátor.

Oddělená sklizeň není ideální

Co se týká následné sklizně píce na senáž, až do sezóny 2018 probíhala pomocí svinovacího lisu v sólovém provozu. Balíky ovinuté sítí se po jednom svázely na okraj pozemku a dopravní technikou pak na místa, kde stála stacionární balička. Fungování takové linky si vyžádalo šest až sedm pracovníků navíc kromě

podniku rozhlíželi po kombinovaném lisu s ovíječkou. Firma Pöttinger zrovna v roce 2018 přišla s novinkou, kombinací lisu a ovíječky na jednom podvozku Impress VC. Pracovníci chovatelé

covních sil je značná: s prací si vystačí jenom řidič. Ten rychle zformuje balíky a s přívěsem si pro ně dojede sám v době, kdy je krmivo již v balících. To znamená úsporu pěti až šesti pracovní-



Pravidelné řádky od středového shrnovače TOP 1252 C jsou pro sklizeň kombinací lisu a baličky ideální
Foto archiv

potřebují svůj čas využívat produktivně, a názor mechanizátora to jenom potvrzuje: „Nemáme čas přemýšlet nad jinou značkou, takže i proto jsme se rozhodli pro značku Pöttinger – jednoduše má naši důvěru,“ řekl.

ků. Senáže jsou sklizeny se zapnutím šestnácti nožů Twinblade z celkového počtu 32. Po otupení ostří se nože otočí, a poté se může zapnout ještě zbývajících šestnáct nožů, které lze znova otočit.